

Κυθήριοι,
 Η νήσος σας ερημεύεται από την μετανάστευσιν. Όσοι μένετε αφήστε τα μεσαιωνικά χωρία σας, κατεβείτε εις τὰς παραλίας και κτισάτε εκεί νέας και σύγχρονους πολιτείας. Μή σὰς παρακλινήσουν άλλα σκέψεις.
 Η «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΦΩΝΗ ΤΩΝ

ΚΥΘΗΡΩΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑ·Ι·ΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

«Η καλύτερα δόξα διὰ τῆς ὁποίας ἡμετερεὶ ν' ἀσκώμεθα καλεῖται τὴν λαϊκὴν ἐκπαίδευσιν, δὲν εἶναι ἡ ἐδὼς τῆς κοσμοκράτειας τῶν παθῶν ἢ τῶν πλάνων τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἡ ἐδὼς τῆς διηγετικῆς αὐτοῦ διδασκαλίας διὰ τῆς ἀληθείας τὴν ὁποίαν πρέπει πάντοτε νὰ λέγῃ ἔσον δὴ ποτε πικρὰ καὶ ἄν εἴναι».
 ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΟΔΟΣ ΚΟΥΡΥΤΑΣ 11 — ΚΗΦΙΣΙΑ — ΑΤΤΙΚΗΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1981

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 102

ΔΥΟ ΘΕΜΑΤΑ

Πολλά είναι τα θέματα που απασχολούν αυτήν την στιγμή το Νησί μας, και κατά προέκτασιν όλους όσους ασχολούνται με αυτά και με την επιβίωσή του.

Αλλά από αυτά είναι ειδικού ενδιαφέροντος και άλλα γενικού, άλλων ή λύσεις εξαρτάται από τους Κρατικούς φορείς και άλλων από Κυθηραϊκές πρωτοβουλίας, τινά έξ' αυτών όπως ετονίσσαμεν και άλλοτε, αποτελούν πνεύμονας ζωής αλλά συγχρόνως και αντικείμενα ιδιαίτερας έρευνας προκειμένου να έξευρεθούν οι καλύτερες δυνατός λύσεις των.

Η έφημερίς μας, ως γνωστόν, τα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς και αναλόγως προς τα γενικά συμφέροντα της Νήσου, τότε λαμβάνει θέσιν και τότε άπλως τα θέτει υπό την κρίσιν των συμπατριωτών μας, προκειμένου καταπολιζόμενοι, να ενεργούν αναλόγως. Έτσι και σήμερα, θα λάβωμεν θέσιν επί δύο κεφαλαίων σημασίας διὰ την Νήσον μας θεμάτων, τα οποία τείνουν να διχάσουν τον τόπον μας.

Το πρώτον, αφορά, εις την ενέργειαν της Έπιτροπής Έγχωριου Περιουσίας να ζητήσει διὰ δικαστικού έγγραφου, από τους κ.κ. Προέδρους των Κοινοτήτων να προβούν εντός του μηνός, εις την συγκέντρωσιν και καταγραφήν στοιχείων σχετικών με τα εις τὰς Κοινότητες κείμενα ακίνητα τα ανήκοντα εις την Έγχωριον Περιουσίαν. Το δικαστικόν αυτό έγγραφον, συντεταγμένον νομοτύπως και καθ' όλα τυπικόν, αποτελεί σχήμα οξύμωρον, διότι εμφανίζει την Έπιτροπήν να αντιμάχεται τον έντολόα της, ο οποίος εν προκειμένω είναι οί Πρόεδροι των Κοινοτήτων, των οποίων αυτή είναι άπλός έντολοδόχος, και διεκπεραιωτής των κοινών Κοινοτικών υποθέσεων.

Και έρωτώμεν, εάν αύριον την πρωίαν συνήρχοντο οί κ.κ. Πρόεδροι των Κοινοτήτων και προέβαιναν εις καθάιρεσιν της υπάρχουσας Έπιτροπής, τί θα συνέβαιναν; Το μεν έξώδικον θα έπήγαιεν περίπατον, ο δε Μητροπολίτης, ως εκ του Νόμου Πρόεδρος, θα έμενεν εκτεθειμένος, παρασυρθείς εις μίαν ενέργειαν αντίθετον προς τα αισθήματα των Κοινοτικών Αρχόντων. Και το υποστηρίζομεν αυτό, διότι εκ διαφόρων πλευρών εγενόμεθα δέκται διαμαρτυριών Κοινοταρχών, οί οποίοι άντέδρασαν και αντιδρούν ποικιλοτρόπως εις την έν λόγω ενέργειαν. Απόδειξις ή δημοσιευθείσα εισήγησις—πρότασις του Προέδρου της Κοινότητος Μητάτων, ο οποίος με ιδιόζουσαν σαφήνειαν αναπτύσσει τὰς θέσεις του, προτείνων εις βάθος μελέτην του προβλήματος και όχι την λήψιν έσπευσμένων αποφάσεων.

Βεβαίως δέν αντιπαρερχόμεθα τό γεγονός της σημαντικής προσφοράς της νυν Έπιτροπής της Έγχωριου Περιουσίας εις τα κοινά θέματα της Νήσου, και ιδία εις τον τρόπον με τον όποιον διαχειρίζεται τα εκ του Έιερου Προσκυνήματος της Μυρτιδιωτίσσης έσοδα, άλλ' όμως νομιζόμεν, ότι εις την παρούσαν φάσιν, ενήργησεν θεβιασμένως και κατά τρόπον τελείως άντιδοντολογικόν, έναντι εκείνων τούς όποιους εκπροσωπεί.

Δέν είμεθα αντίθετοι, προς την κεντρικήν ιδέαν του προβλήματος τό όποιον έθεσεν ή Έπιτροπή. Διότι κάποτε θα πρέπει ή Έγχώριος Περιουσία, να γνωρίζη τί είναι εκείνα τα όποια της ανήκουν και πως θα τα αξιοποιήση καλύτερον προς όφελος του συνόλου της Νήσου, αλλά τό τελεσιγραφικόν και με τακτάς προθεσμίας έξώδικον κείμενον, είναι φυσικόν να προκαλεί αντιδράσεις με έπακόλουθον να έχη άρνητικά αποτελέσματα. Διότι και εάν ακόμη απέφαιζαν οι Κοινότητες να προβούν εις καταγραφήν κτημάτων και όριοθέτησιν των, θα έχρειάζετο και δαπάνη άλλα και χρόνος πολύ περισσότερος του μηνός, διότι είναι γνωσταί οι ύψιστάμεναι τεχνικαί δυσχέρειαι εις την Νήσον μας, εις τον πομέα αυτόν.

Νομιζόμεν, ότι μία έξ' ύπαρχής θεώρησις του όλου θέματος θα έχει πολύ όγοθότερα αποτελέσματα, από μίαν δικαστικήν περιπέτειαν ή όποια θα φέρει πλήρη αναστάτωση εις τὰς ήδη τεταμέναις σχέσεις μεταξύ των Κοινοτήτων, ή έντασις των οποίων όφείλεται εις άσήμαντα θέματα, πλην όμως μεγαλοποιούμενα σκοπίμως λόγω προσωπικών αντιθέσεων.

Ας έλπίσωμεν, ότι θα πρυτανεύση ή λογική και τό αίσθημα της συλλογικής ανάγκης προς τον τόπον, ώστε να έξομαλυνθή τό ταχύτερον ή προκύψασα διένεξις.

Τό δεύτερον θέμα, τό όποιον μάς απασχολεί, είναι ή απόφασις του Μητροπολίτου μας κ.κ. Ιακώβου, να μετατρέψη τό Έιερόν Προσκύνημα του Όσίου Θεοδώρου, εις Μονήν.

Δέν γνωρίζομεν τί ήτο εκείνο τό όποιον ήγαγεν τον Μητροπολίτην, εις αυτήν του την απόφασιν, ούτε εάν προκύψουν καλά ή κακά, εκ της άλλαγής αυτής. Αγνοούμεν

άκόμη, την τυπικήν διαδικασίαν ή όποια εγένετο διὰ την κατάργησιν της υπάρχουσας Έπιτροπής, ή όποια διεχειρίζετο μέχρι σήμερα τό Προσκύνημα, και εάν ύπάρξεν κάποια αντίδρασις της. Επίσης, δέν γνωρίζομεν εάν ο κάθε Μητροπολίτης, έχει τό δικαίωμα εκ των εκκλησιαστικών Νόμων, να ρυθμίζει κατά την κρίσιν του, τα της τύχης και του προσορισμού θρησκευτικών Έδρυμάτων, εις την διοίκεισιν των οποίων μετέχουν και λαϊκοί, χωρίς να θέση τό θέμα ένώπιον αυτών.

Εάν τό θέτομεν ήμείς τό πράττομεν, διότι εκ διαφόρων πλευρών και του έσωτερικού και του έξωτερικού, ηκούσθησαν διαμαρτυριαί διὰ τό γεγονός, αι όποια έχουν και αύται τα έρείσματά των και όποια τείνουν, όπως πληροφορούμεθα, να ένταθούν εις τό άμέσως προσεχές μέλλον, και να αναστατώσουν τον Κυθηραϊκόν κόσμον.

Όπως καλώς γνωρίζομεν οί Κυθηριοι, τό προσκύνημα του Όσίου Θεοδώρου, έχει μίαν ιστορίαν χιλίων έτών, και καθ' όλον αυτό τό διάστημα, ουδέ επ' ελάχιστον έθιγη ως προς την αύτοτέλειάν του, από κανένα απολύτως. Εάν σήμερα, μετατρέπομενον εις Μονήν, πρόκειται να αποτελέση στοιχείον προσπορισμού έ-σόδων, διὰ την Μητρόπολιν Κυθήρων, νομιζόμεν ότι θα προσβάλλη τό χριστιανικόν αίσθημα των Κυθηρίων, οί ό-ποιοι βοηθούν μεν τα θρησκευτικά των Έδρύματα, αντιδρούν όμως, όταν ύπάρξη έστω και ή ελάχιστη ύπόνοια ότι αύτα γίνονται αντικείμενον εκμεταλλεύσεως.

Θα ήθέλαμεν πολύ, οί Κυθηριοι να έπληροφορούμεθα, ποίαν θρησκευτικήν σκοπιμότητα, έξυπηρετεί ή γενομένη μεταβολή, την όποιαν δέν έπραγματοποίησαν μέχρι σήμερα άλλοι Έιέρархай οί όποιοι έποίμαναν την Μητρόπολιν των Κυθήρων, και οί όποιοι δέν ήσαν ήσσονος αναστήματος του σήμεραν Μητροπολίτου μας κ.κ. Ιακώβου.

Βεβαίως, αναγνωρίζομεν εις τον Αρχιερέα μας μίαν καλήν προαίρεσιν, επί πάσης ενεργείας του ή όποια αποσκοπεί εις την θελίωσιν της ζωής της Νήσου μας, άλλωστε τό έχει αποδείξει με τό έμπρακτον ενδιαφέρον του εις κάθε πρόβλημά της, πρωτοστατών πάντοτε διὰ την επίλυσιν του. Όμως νομιζόμεν, ότι μία διευκρίνισις επί της σκοπιμότητας της ενεργείας του, θα έθετε τα πράγματα εις την θέσιν των, και θα απέφεύγοντο άσκοποι άντιδράσεις και σχόλια.

Α.Π.Τ.

Ο Άστρολάβος των Αντικυθήρων

Υπό κ. Μιχ. Κ. Πετροχειλίου

εις οδηγίες για τη χρήση του, διαστάσεων 0.15Χ0.16 του μέτρου και χρονολογούμενο στα μέσα του πρώτου π.Χ. αιώνα.

Όσοι έκτοτε ασχολήθησαν στο να ένοήσουν τι ήταν και σε τι χρησιμοποιούνταν τό αινιγματικό αυτό αντικείμενο του προσέδωσαν διάφορες νομασίες, καθένας κατά την κρίση του, όπως Άστρολάβος, δρομόμετρο, ναυτικό άστρονομικό όργολόγι, αναφορικό όργολόγι, πλανηταριο, πλανογνώμονα.

Είναι γνωστό, πως κατά την ανέλκυσή του, επειδή ήταν καλυμμένο με από δαμάσκηνο, πού είχαν επικάθεισει πάνω του, έκινδύνευσε να ξαναπεταχθή στο έδαφος, αν δέν έπέσυρε την προσοχή του παριστάμενου επί του πλοίου σημαφόρου τότε και κατόπιν Υπωναύαρχου Περικλή Ρεδιάδη, ο όποιος και επί πολλά χρόνια με μελέτησε από επιστημονικής απόψεως συμπεράνας, ότι ήταν ήνομετρικό έργαλειο για τα ούράνια σώματα, πού καθώριζε μηχανικά τό τρίγωνο της θέσεως, την ώρα, τό άζιμούθιο

καθώς και τό πλάτος του τόπου της παρατηρήσεως. Σε ανακοίνωσή του στο πρώτο Διεθνές Αρχαιολογικό Συνέδριο των Αθηνών του 1905, με τίτλο «Επί της ναυσιπλοίας των αρχαίων» τό όνόμασε «Άστρολάβος» αντίκεινσας σ' αυτή και τις γνώμες των Κ. Ράδου πού τό εξέλαβε για ναυτικό δρομόμετρο, καθώς αναλόγω των χρησιμοποιούμενων σήμερα, και του Καθηγητή του Μονάχου ΡΕΛΛΗΝ, πού καίτοι επαπαδέχετο τον άστρονομικό χαρακτήρα του, ισχυρίσθη πως επρόκειτο περί της Σφαίρας του Άρχιμήδη ή του Ποσειδώνιου, ή και Πλανηταρίου.

Δεύτερος από τους Έλληνες πού ασχολήθη με τό μηχανισμό ήταν ο παλαύς συμπατριώτης του Ρεδιάδη, έπωναύαρχος Ι. Θεοφανίδης πού στηριχθείς και στις άνωτέρω απόψεις έπείχερσε να ξανακατασκευάσει με τροχούς τό μηχανισμό μ' άρκετά όμως αλθαίρειά και διαστρέβλωση της πραγματικότητος για να αποδείξει ότι διὰ του όργάνου αυτού έπαινύχαντο ο προσδιορισμός του

στίγματος (πλάτους και μήκους) στην πελαγοδρομία. Στις από του 1925 μελέτες του και μέχρι του 1934, πού έκαμε την ανακοίνωση «περί Άστρολάβου των Αντικυθήρων» στην Ακαδημία των Αθηνών, όνόμασε τό όργανο πλανογνώμονα και διατύπωσε τολμηρές για την χρήση του εικασίες ανακατεμένες με ιστορικές ανακρίβειες, πού με δεινότητα επέκρινεν ο Ρεδιάδης.

Τρίτος αξιωματικός επίσης του Πολ. Ναυτικού μας, συμμαθητής του προηγουμένου, ο ναύαρχος κ' άκαδημαϊκός Στυλιανός Λυκούδης, ασχολήθηκε τό 1950 με τό έν λόγω θέμα αλλά θεωρήσας τό έξαντλημένο, έδωσε σε σειρά δημοσιευμένων τον μιά συναρπαστική εξιστόρηση της ανέλκυσής του όθσανου.

Συνοπτικά δέν συνεχία δημοσιεύματα περί αυτού είναι τό του πλοίαρχου Ι.Χ. Σολιώτη σ' Αθηναϊκήν έφημερίδα, στο όποιο αναφέρονται όλοι οι άσχοληθέντες με τον μηχανισμό, και των Γεωργ. Π. Ρωμανού και συμπολίτου μας Νικολ. Γ. Φωτεινού.

Και αυτά για τους δικούς μας. Υπήρξαν όμως και ξένοι πού ασχολήθηκαν με τον τρόπο της κα-
 (Συνέχεια στη 2η σελίδα)

Ήπτάμενα Δελφίνια

ΤΑΣΙΔΕΨΤΕ ΠΑΝΩ ΑΠ' ΤΟ ΚΥΜΑ
 ΓΡΗΓΟΡΑ, ΑΝΕΤΑ ΚΑΙ ΣΙΓΟΥΡΑ
 ΜΕ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΚΑΙΡΟ

Καθημερινές αναχωρήσεις για:
 ΥΔΡΑ — ΕΡΜΙΟΝΗ — ΤΟΛΟ — ΤΥΡΟ — ΚΥΘΗΡΑ
 ΝΕΑΠΟΛΗ ΒΟΙΩΝ
 ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΥΔΡΟΠΤΕΡΥΓΩΝ «ΣΕΡΕΣ»
 Φρεαττύδα — Πειραιά τηλ. 45.27.107 (10 γραμμές)

Τα Αντικυθήρα, πού τά ειλαν «άξιο έράχο» κατά την περίοδο της έξορίας των Ριζοσπαστών, ή και συμκρινόμενά τα πού πολύ «Σκάπελο», ή «άσημη έραχονήσιδα» είναι ένα από τα πολύτιμα νησιά του Έλληνικού χώρου.

Και είναι πολύτιμα για τρεις λόγους.

Πρώτο συνδέθηκαν με την ελπίδα του περίφημου Έρρηβου, ίσως του μετά τον Έρμη του Παριζιέλου, έραχον αγάλματος. Δεύτερο διεξήχθη σ' αυτά ή φιλοσοφική στιχυμυθία, πού γράφουμε άλλοτε, μεταξύ του Κλεομένης και του Θεοκρίτου, και τρίτο για τό περιεργό, όπως λέγεται, μηχανισμό των Αντικυθήρων, πού ανέλκυσθη από την θάλασσά τους.

Σαν μη ειδικός, άπέφυγα με-
 χει σήμερα να γράφω κάτι γι' αυτό τό ένσημα. Όστόσο τό στοιχείο πού έχω μαζέψει μου επιτρέπουν να δώσω έπαρκείς πληροφορίες.

Ο Άρχαιολόγος μας Βαλέριος Στάζης περιέγραψε από τους πρώτους τό διαβρομένο χάλκινο άστρονομικό απόστημα του ναυαγίου, σαν άποτελούμενο από λεπτότατους τροχούς — όπως περίπου των ρολογιών — τοποθετημένους σε έξι-
 η τετραγωνική πύξίδα, πού σε μόλις δίνεις σελίδες περιελάμβαναν

Εόρκια για τὶς ἀρρώστιας

INSURANCE Co LTD
ΟΣ ΓΕΩΡΓΑΣ
ΛΕΙΑΙ
7 — ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
3 — 3635.868 (8 - 2 μ.μ.)
- 4170.889 (6 - 9 μ.μ.)

THE IMPERIO INSURANCE Co LTD
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΕΩΡΓΑΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ
ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ 117 — ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
Τηλ. Γραφείου: 4113.853 — 3635.868 (8 - 2 μ.μ.)
ΟΙΚΙΑ: 4172.305 — 4170.889 (6 - 9 μ.μ.)

